

Централизирана национална оценка на риска – България

Категория контролирана дървесина 3: Дървесина от гори, в които високи консервационни стойности са под заплаха от дейностите по управление

Общ преглед

България е разположена в централната част на Балканския полуостров и се характеризира с планински релеф. Управлението на горите в България е стартирало преди 140 години. Понастоящем, горските територии покриват 4,222,874 хектара (ха) или 38% от площта земя на България (11,063,000 ха). Близо 3,795,000 ха от общата горска площ (89%) са покрити с гори, като останалата горска площ (11%) включва горски пасища и скални сипеи сред горски насаждения. Типовете управление на горите попадат в три основни категории:

- 1) Държавни горски територии, които обхващат 3,092,386 ха (73.23%), от които:
 - 2,906,508 ха (68.83%) са под управлението на държавните горски стопанства,
 - 174,463 ха (4.13%) са под управлението на Министерството на околната среда и водите (включително националните паркове и природните резервати),
 - 11,415 ха (0.27%) са под управлението на обучителните и експериментални горски части към Лесотехническият университет, и
 - 431 хектара по протежението на река Марица са под управлението на Напоителни системи ЕАД.
- 2) Недържавни горски територии, които обхващат 1,042,101 хектара (24.68 %), от които:
 - 551,334 ха (13.06%) са общински горски територии,
 - 427,573 ха (10.13%) са горски територии, притежавани от частни лица,
 - 42,849 ха (1.01%) са горски територии, притежавани от юридически лица, и
 - 20,345 ха (0.48%) са горски територии, притежавани от религиозни общности.
- 3) Залесени селскостопански площи, които обхващат 88,387 ха (2.09%).

Всички горски територии извън природни резервати и национални паркове са предмет на лесовъдски дейности по силата на Закона за горите (2011). Управлението на гори на обработваема земя е ограничено, и е регулирано от Закона за защита на селскостопанската собственост и от Закона за горите. Лесовъдството в национални паркове е ограничено и е регулирано от Закона за защитените територии.

Съгласно Член 5 от Закона за горите горските територии са разделени на три функционални категории:

1. Защитни горски територии - гора, която трябва да бъде управлявана по такъв начин, че почвата, водата и инфраструктурата да бъдат защитени и ерозията да бъде предотвратена, и т.н.
2. Специални горски територии - защитени територии и обектите от Натура 2000, управлявани по такъв начин, че биологичното разнообразие да бъде защитено, и
3. Горски територии за добиване на дървесина - интензивно управлявани гори за производство на дървесина.

Близо 68% от българските горски територии имат защитни и/или специални функции. Природни, незасегнати гори покриват площ от не повече от 200,000 ха, или около 4.7% от всички гори в страната (WWF 2014). Те са разположени в горски резервати, национални паркове и недостъпни горски басейни, предоставящи изключителна водоохранителни и функции по контрол на ерозията. По-малко от 2% от всички гори в България са строго защитени. По-точно, дърводобивът е напълно ограничен в природни резервати и в най-важните зони на националните паркове, докато в гори със специални и/или защитни функции дърводобив може да възниква, но с ограничения.

България е разработила Национално ръководство за определяне на гори с висока консервационна стойност (ВКС) (WWF, 2016). Все пак, според базата данни на WWF, на базата на определянето на ГВКС и изискуемите доклади за ГВКС от горските стопанства (непубликувани), по-малко от 30% от горските територии в България се считат за такива с висока консервационна стойност, включително национални паркове, природни паркове и отделни сертифицирани горскостопански единици (25% сертифицирана гора и 5% защитени територии с планове за управление). Въпреки това, основните изисквания за защита на горите, които попадат в някои от категории ГВКС, са обхванати от националното законодателство. Например, Законът за биологичното разнообразие изисква всеки един План за управление на горите да бъде в съответствие с режимите за защита по отношение на природните местообитания и дивите видове по силата на Директивата за местообитанията в рамките на Натура 2000. Законът за защитените територии изисква Плановете за управление на горите са в съответствие с постановленията и ограниченията за плановете за управление или заповедите за предназначение на защитени територии. Все пак, незадоволителното изпълнение на законодателството в сферата на околната среда и лесовъдството излага на риск защитата на ГВКС. В допълнение към това, слабостта на държавната политика по отношение защитата на природата води до проблеми, свързани с поземлената собственост; например, поради причини, свързани с обезпечеността на работните места, държавните горски стопанства често търсят държавни субсидии и субсидии от ЕС, за да режат трупи в площи, които са нерентабилни, докато частните собственици не го правят – именно защото е нерентабилно и имат правото на компенсация за оставяне без последствие на защитени обекти.

Ръководството на управлението на горите що се отнася до държавната земя в България (с изключение на природни резервати и национални паркове), включително администриране на земята, е отговорността на Министерството на земеделието и храните. Министерството на земеделието и храните също така упражнява надзор над управлението на горите, осъществявано от общини недържавни собственици. защитата на Природата е отговорност на Министерството на околната среда и водите (МОСВ) с няколко

опции за оказване на подкрепа на защитени обекти в условия на частна собственост, т.е. субсидии, компенсация, споразумения и др. Все пак, опциите за оказване на подкрепа на защитени обекти в рамките на държавните и управлявани гори са ограничени и често възпрепятствани или негативно повлиявани от намесата на Министерството на земеделието и храните, напр. търсене на изключения от строгата защита, за да може дърводобивът да се реализира.

Като цяло, опазването на природните ресурси отвърд изискуемото от закона и/или сертифицирането е относително слабо, поради незадоволителното прилагане в сила на планове за управление на природата в защитени обекти (за екосистеми, местообитания, видове) и високото ниво на интерес на държавните и недържавни собственици от печалби от управленето на горите, свързани с извличане на дървен материал. Защитата на Природата в гори на обработваема земя е изложена на по-висок риск, заради неясни управленски норми в Закона за горите. По-малко от 25% от горските територии в България са Съвета по стопанисване на горите (FSC) сертифицирани. Въпреки това, в резултат от различните недостатъци в процеса по сертифициране, площите от ГВКС в множество единици със сертифицирано управление на горите също не са надлежно защитени.

България е с едно от най-високите нива на биологичното разнообразие в Европа, включващо 94 вида бозайници, 383 вида птици, 36 вида влечуги, 16 вида земноводни, 27,000 вида насекоми, между 35,000 и 37,500 вида растения и повече от 500 вида гъби. Близко 5% от флората, 8.9% от видовете, които не са насекоми, и 4.3% от видовете насекоми са ендемични. България е ратифицирала Конвенцията за биологичното разнообразие на 29 февруари 1996 г. Конвенцията обхваща част от алпийските, черноморските и континенталните биогеографски региони. Горите на България са местообитание за повече от 80% от защитените растителни видове в страната, на повече от 60% от нейните застрашени животни и 60% от природните местообитания в България, ползващи се с приоритет. Броят видове, които се явяват ендемични за Балканите и България, е относително висок – близо 1,700 вида; близо 5% от флората, 8.9% от видовете, които не са насекоми, и 4.3% от видовете насекоми.

Положителният ефект върху горското биологично разнообразие е взаимосвързан с увеличаването на горските територии и постепенната конверсия на изкуствени гори в полуприродни гори. В същото време, отрицателните въздействия върху горското биологично разнообразие са свързани с нерегулиран дърводобив, дърводобив на стари гори в недостъпни басейни, отстраняване на биотопни дървета и изсъхнали дървета, браконьерство, незаконни минни дейности, неконтролирана паша, залесяване с чужди дървета, и замърсяване. По принцип, консервационният статус на повечето горски местообитания и защитени видове в България за периода 2006-2012 г. е докладван като незадоволителен по силата на Чл. 17 от Директивата за местообитанията. За по-доброто изпълнение на Конвенцията за биологичното разнообразие (КБР) правителството е фокусирано главно върху разработването на законни мерки за устойчиво управление на горите в обектите от Натура 2000.

На последно място, резултатът на България по Индекса за възприемане на корупцията (CPI) за 2015 година беше 41 (по скалата от 0 до 100, където 100 е най-ниското ниво на корупция), като страната беше класирана 68-ма от общо 167 страни (16). Това означава, че има относително високо разпространено схващане, че България е корумпирана страна.

Експерти, с които са направени консултации

	Име	И-мейл	Адрес	Длъжност	Организация	Площ на експертизата (категория/под-категория)	Осъществен контакт	Час/дата на срещата
1.	Александър Дунчев	adountchev@wwfdcp.bg	Град София	Лесничей	WWF	Всички 3		
2.	Пенчо Дерменджиев	p.t.dermendzhiev@gmail.com	Град Пловдив	Директор	Лесозащитна станция	Всички 3		

Оценка на риска

Индикатор	Източници на информация	Находище на ВКС и оценка на заплахата	Функционална скала	Предназначение и определяне на риска
3.0	4, 5, 7, 9, 11, 12, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 39	<p>Находище на ВКС</p> <p>Докладите за горите с висока консервационна стойност в България са били изготвени единствено за горскостопанските единици, които са в процеса на Съвета по стопанисване на горите (FSC) сертификация или вече са били сертифицирани. Проведени са изследвания в площи, включително 41 държавни горски единици, една община и една частна гора. След проучване на качеството и обхвата на някои от докладите за горите с висока консервационна стойност (ВКС) са били установени голям брой недостиги и пропуски, като например липса на идентифицирани гори с висока консервационна стойност (ВКС) (напр. ВКС категории 1.2-1.3, 3 и т.н. от българското Национално ръководство за определяне на гори с висока консервационна стойност (ВКС)), липса на подходящи мерки за управление и др.</p> <p>Консервационните площи са били обозначени като защитени на национално ниво или на ниво ЕС (т.е. Натура 2000). Все</p>	Национална	<p>„Нисък риск“</p> <p>Данните относно находище на ГВКС са достатъчни за площта(ите), предмет на оценка;</p> <p>И</p> <p>Данните относно заплахите за ГВКС от дейностите по управление са достатъчни;</p> <p>ИЛИ</p> <p>Данните потвърждават, че ГВКС не са налични в рамките на площта, предмет на оценка.</p>

		<p>пак, отделни комплекси незасегнати гори (вкл. стари гори) из цялата страна продължават да бъдат неадекватно защитени. Понастоящем, разпространението на стари гори извън строго защитени територии се картографира от WWF България. В периода 2013-2015 година 21,000 ха стари гори са били идентифицирани из цяла България извън строги защитени територии.</p> <p>За настоящата оценка бяха определени площи с ВКС и синхронизирани с Националното ръководство за определяне на ВКС (WWF, 2016), както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ВКС 1 – защитени територии. Концентрации на биологично разнообразие, вкл. ендемични, редки, застрашени и изчезващи видове с глобална, регионална или национална значимост. Източници на данни, използвани за определяне на ВКС 1: Регистър на защитените територии и обектите от Натура 2000 Червен списък на световнозатрашените видове на Международния съюз за защита на природата (IUCN), Червената книга на България Атлас на ендемичните растения в България Българско Национално ръководство за определяне на гори с висока консервационна стойност (ВКС) (WWF) Специализирана полеви инвентаризации • ВКС 2 - Екосистеми и мозайка от екосистеми на ниво пейзаж. Незасегнати горски пейзажи, големи екосистеми на ниво пейзаж, и мозайка от екосистеми от глобална, регионална или национална значимост, където съществуват жизнеспособни популации на повечето природно възникващи видове в естествените естествени модели на разпространение и богатство. Българско Национално ръководство за определяне на гори с висока консервационна стойност (ВКС) (WWF), Анекс III http://www.globalforestwatch.org/map • ВКС 3 - Екосистеми и местообитания (вкл. Натура 2000 местообитание типа). Редки, защитени или застрашени екосистеми, местообитания или рефугии (убежища) (вкл. стари гори) 		
--	--	---	--	--

		<p>База данни на МОСВ за картографирането на природните местообитания в Натура 2000 Горски инвентар Българско Национално ръководство за определяне на гори с висока консервационна стойност (ВКС) (WWF), Анекс IV</p> <ul style="list-style-type: none"> • ВКС 4 - Екосистемни услуги от критична значимост. Основни екосистемни услуги от критична (належаща) значимост в конкретни ситуации, вкл. защита на водосборни площи и контрол на ерозията на уязвими почви и склонове. Заповеди, издадени по силата на Наредба № 3 от 2002 г. относно условията и реда за проучване, проектиране, одобрение и управление на санитарни зони около водоизточници и съоръжения за снабдяване с питейна вода и около източници на минерална вода, използвани за терапевтични, профилактични, питейни и хигиенни нужди Българско Национално ръководство за определяне на гори с висока консервационна стойност (ВКС) (WWF) Горски инвентар • ВКС 5 – Основни нужди на местните общности. Горски обекти и ресурси, които са фундаментални за удовлетворяването на основните нужди на местните общности. Горски инвентар Българско Национално ръководство за определяне на гори с висока консервационна стойност (ВКС) (WWF) • ВКС 6 - Културни стойности. Обекти, ресурси, местообитания и пейзажи от световна или национална културна, археологическа или историческа значимост, и/или от критична (належаща) значимост за традиционната култура на местните общности и коренното население, идентифицирани с тяхното участие, вкл. културна, екологична, икономическа или религиозна/духовна значимост. Горски инвентар Българско Национално ръководство за определяне на гори с висока консервационна стойност (ВКС) (WWF) 		
--	--	---	--	--

		<p>Определяне и оценяване на заплахи и предпазни мерки Българското Национално ръководство за определяне на гори с висока консервационна стойност (ВКС) предоставя добра основа за идентифицирането на ВКС-ти, приложими за България.</p> <p>Липсата на определяне на площи с ВКС в повече от 70% от горските територии в България означава, че тяхното устойчиво управление, мониторинг и защита не могат да бъдат гарантирани. В същото време, специални мерки за защита на горското биологично разнообразие, предмет на ВКС 1-3, са предвидени единствено за онези обекти от Натура 2000, които покриват 50% от горските територии в България. В допълнение към това, независимо от защитния статус на горите в България, докладите на НПО и представителите на медиите разкриват редовни случаи на дейностите по управление на горите, които застрашават площи с ВКС. Следователно, съществуват достатъчни данни, налични за оценяване на рисковете за идентифицираните ВКС-ти.</p> <p>Данните относно находище на ВКС са достатъчни за площта(ите), предмет на оценка; и Данните относно заплахите за ВКС-ти от дейностите по управление са достатъчни; или Данните потвърждават, че в рамките на площта, предмет на оценка, няма ГВКС.</p>		
3.1 ВКС 1	2, 3, 6, 8, 13, 14, 17, 22, 37, 39, 40, 15, 24, 25, 26, 29, 34, 35, 42, 43, 44, 45	<p>Находище</p> <p>В България всички гори в защитени територии са официално декларирани като ГВКС стойност 1 (т.е. ВКС категория 1.1 от българското Национално ръководство за определяне на гори с висока консервационна стойност (ВКС)), включително: 1. Гористи земи в резервати, управлявана резервати, национални паркове, защитени обекти, природни атракции, определени по силата на Закона за защитените територии;</p>	Национална	„Определен риск“ ВКС 1 е идентифицирана и/или вероятно нейното находище е в рамките на площта, предмет на оценка, и е застрашена от дейностите по управление.

		<p>2. Гористи земи в рамките на зоните на природни паркове, посветени на конзервацията на биологичното разнообразие съгласно съответните планове за управление;</p> <p>3. Гористи земи в природни паркове, които нямат никакви учредителни документи;</p> <p>4. Гористи земи в рамките на защитени обекти по Натура 2000, определени по силата на Закона за биологичното разнообразие, който транспонира на Директивата за местообитанията и птиците на ЕК.</p> <p>Всички гори с редки, застрашени и изчезващи видове, изброени в Анекс I от Националните ръководства за определяне на гори с висока конзервационна стойност (ГВКС) на WWF, също така притежават ВКС стойност 1, определена като ВКС 1.2. Анекс I се базира на Червената книга на Международния съюз за защита на природата (IUCN), Червената книга на България, и Атласа на ендемичните растения в България. На последно място, обекти с критични концентрации на видовете, изброени в Анекс II от Националното ръководство за определяне на гори с висока конзервационна стойност (ВКС), са също ВКС стойност 1 – ВКС 1.3.</p> <p>Площи, обхванати от Закона за защитените територии, съставляват малко повече от 5% от територията на България, докато обектите от Натура 2000 покриват повече от 33%. 50% от българските гори са защитени по силата на Закона за защитените територии и Закона за биологичното разнообразие (Натура 2000), докато застрашените и изчезващи видове са също така докладвани като възникващи извън защитени територии (BAS, 2015). По същество, съществува голяма вероятност от гори тип ВКС 1, осигуряващи местообитание за ендемични, редки, застрашени и изчезващи видове извън защитени територии. Горските територии тип ВКС 1 с известна висока концентрация на биологично разнообразие единствено съществуват в националните паркове - в някои части от сертифицираното горскостопански единици и в някои части от природни паркове с разработени планове за управление (напр. Витоша, Беласица, Врачански Балкан и др.).</p>		
--	--	---	--	--

		<p>България притежава едно от най-високите нива на биологично разнообразие в Европа. Половината от видовете от флората, включени в Червената книга на България, са зависими от горите що се отнася до техния хабитат, главно в Пирин планина (93 вида), Странджа (83 вида), обхвата на Централен Балкан (75 вида), Славянка (62 вида), Рила планина (62 вида), Родопите (56 вида) и др. Старите гори в тези планини, части от които продължават да бъдат незащитени, са също така и последният местообитание за 18 вида бозайници, 18 вида птици и 4 редки, застрашени и изчезващи (RTE) вида. Следователно, има голяма вероятност от площи с ВКС, които съществуват извън изброените по-горе защитени територии.</p> <p>Определяне и оценяване на заплахи и предпазни мерки</p> <p>България е подписваща страна по Конвенцията за биологичното разнообразие (КБР) и съгласно нейния 5-ти национален доклад тя е разработила (поне на хартия) ефективно своя мрежа от защитени територии (главно обектите от Натура 2000) и своя законова рамка. Управлението на горите в защитените територии и обектите от Натура 2000 е предмет на изискванията на Закона за защитените територии и съответно на Закона за биологичното разнообразие, приложени в сила от Министерството на околната среда и водите (МОСВ). Специфични мерки също така са наложени от Плановетете за управление на защитените територии и обектите от Натура 2000, ако Плановетете за управление съществуват (понастоящем плановете за управление са разработени единствено за националните паркове, повечето от природните паркове, части от природните резервати и защитени пейзажи, както и за около 10 обекта от Натура 2000). Подобни мерки включват главно защитата на стари гори, крайречни гори, биотопни дървета и изсъхнали дървета, забраната на дърводобив по време на размножителния период, приложението на методите за сеч с по-нисък интензитет, които управляват многогодишни, разнородни горски структури, ползването на природна регенерация, прилагането на техники за дърводобив, които</p>		
--	--	--	--	--

	<p>запазват горските почви, пейзажи и останалата растителност и др. Въпреки стриктната законова рамка и контрола на няколко съответни държавни институции, незадоволителното изпълнение на законодателството в сферата на околната среда и лесовъдството води до систематично нарушение на горепосочените и други изисквания за управлението на ВКС 1 в защитени територии и обектите от Натура 2000 [15, 24, 25, 26, 29, 34, 35, и 45].</p> <p>Това е главно в резултат от ниските квалификации на горските работници, силния политически и икономически натиск върху лесниците за повишаване на добивите, както и високото ниво на корупция в страната – България е събрала 41 точки по Индекса за възприятие на корупцията в 2015 (по скалата от 0 до 100, където 100 е най-ниското ниво на корупция) и се е класирала 68^{ма} от общо 167 страни (Прозрачност, 2015). Също така вж. Контролирана дървесина (CW) от Централизираната национална оценка на риска (CNRA) Категория 1, индикатор 1.9.</p> <p>Както е описано в индикатор 1.9 от Оценката на риска за контролираната дървесина (CWRA) Категория 1, съществуват многобройни документиранни случаи (вкл. в защитени територии) на дърводобив на хабитатни дървета, дърводобив по време на размножителния период, незаконен дърводобив, браконьерство и др. [15, 24, 25, 26, 29, 34, 35, 45]. По принцип, по-голямата част от изсъхналите дървета и хабитатни дървета са предмет на регулярно премахване от горите като част от санитарния дърводобив на отделни дървета. На практика, обаче, целта на санитарния дърводобив е по-скоро осигуряването на дърва за горене за местните общности, отколкото разрешаването на лесовъдски проблеми. Например, обемът санитарен дърводобив в някои горскостопански единици достига 20% от общия обем на дърводобива. Дърводобивът също така е бил разрешен в гори тип ВКС 1 в размножителния период на застрашени птици – обозначени като 01 януари-01 юли (Лични наблюдения, Александър Дунчев).</p>		
--	---	--	--

		<p>Незаконният дърводобивът поставя допълнителна заплаха за площите тип ВКС 1, по-конкретно в стари гори, тъй като повечето икономически атрактивни дървета, изсечени незаконно, са най-старите биотопни дървета. Браконьерството се докладва като една от причините за незадоволителния консервационен статус на защитените видове, като например сивия вълк (<i>Canis lupus</i>) и кафявата мечка (<i>Ursus arctos</i>).</p> <p>Площите тип ВКС 1 са по-конкретно под заплаха извън защитени територии, тъй като горските работници не са квалифицирани или обучени да идентифицират ВКС 1, а често тяхното находище не е регистрирано по време на горски инвентаризации. Основните потенциални заплахи за неидентифицирани площи тип ВКС 1 включват хабитатно отстраняване или фрагментиране в резултат от дърводобив, или въвеждането на чужди/инвазивни видове по време на транспортиране в горите, залесяване или други декоративни растения. Следователно, липсата на ефективно определяне и съответни законни консервационни мерки за площи тип ВКС 1 извън защитени територии и сертифицирани горскостопански единици води до допълнителна заплаха за площи, категоризирани към тази висока консервационна стойност (ВКС).</p> <p>Идентифицирана е ВКС 1 и/или е вероятно да има нейно находище в рамките на площта, предмет на оценка, и е застрашена от лошото планиране на дейностите по управление, или в резултат от незадоволителния контрол на съответните власти, което от своя страна води до хабитатно отстраняване и фрагментиране от страна на управлението на горите или незаконни дърводобивни дейности. Потенциалната заплаха трябва да бъде взета под внимание и като се има предвид предпазният принцип.</p>		
3.2 ВКС 2	5, 41, 45	<p>Находище</p> <p>Гори, попадащи под категория ВКС 2, са идентифицирани от следните критерии съгласно Националното ръководство за определяне на гори с висока консервационна стойност (ВКС) (WWF, 2016):</p>	Национална	ВКС 2 е идентифицирана и/или има вероятност нейно находище да се намира в рамките на площта, предмет на оценка, но те са

		<p>- „природност” – >70% в Странджа, Средна гора и др. и >80% в Пирин, Рила и др.;</p> <p>- „фрагментиране” – <7% в Странджа, Средна гора и др. и <5% в Пирин, Рила и др.;</p> <p>- „минимален размер на хабитатната площ с популациите природно възникващи видове” - >40,000 ха в Странджа, Средна гора и др. и >50,000 ха в Пирин, Рила и др.</p> <p>Всички горски участъци, попадащи в рамките на този консервационни стойност са изброени в Анекс III от Националното ръководство за определяне на гори с висока консервационна стойност (ВКС).</p> <p>На практика, ВКС 2 се отнася до всички гори в България, които са предмет на дърводобив, но не са интензивно фрагментирани от села, земеделските земи или горски пътища, т.е. повече от 60 % от горите във всички горскостопански единици отговарят на критериите за определяне като такива от тип ВКС 2.</p> <p>Няма гори в България, които да попадат в рамките на дефиницията „незасегнати горски пейзажи” – според Global Forest Watch няма незасегнат горски пейзаж в България.</p> <p>Определяне и оценяване на заплахи и предпазни мерки</p> <p>Специални мерки за управление на гори тип ВКС 2 – напр. без покритие на фрагментирането или редуцирането на гори, без изкуствена регенерация, защита на 2% от старите гори и т.н. – са изискуеми единствено в горскостопански единици, които са сертифицирани за отговорно управление на горите, и онези, които следва да бъдат сертифицирани. При останалите публичните и частните гори нямат ограничения що се отнася до превенцията на нарушения на основните функции на горите тип ВКС 2 в резултат от лесовъдството, туризма или ловните дейности. Въпреки това, както в сертифицираните, така и в несертифицираните гори планираните лесовъдски дейности често водят до увеличаване на фрагментирането на горски пейзажи и редуцирането на природността на засегнатите гори.</p>	<p>ефективно защитени от заплахи от дейностите по управление.</p>
--	--	--	---

		<p>Обикновено подобни дейности включват изграждането на гъста мрежа от горски пътища, кабелни линии за извличане на дървесина или санитарен дърводобив посредством чисто рязане.</p> <p>Горите тип ВКС 2 са идентифицирани като застрашени от дейностите по управление на горите главно посредством редуциране на природността и фрагментиране.</p>		
3.3 ВКС 3	2, 3, 6, 8, 13, 14, 17, 21, 22, 38, 40, 15, 25, 26, 27, 31, 35, 39, 45	<p>Находище</p> <p>Съгласно Националното ръководство за определяне на гори с висока консервационна стойност (ВКС), всички гори, категоризирани като ВКС 3, са изброени в Анекс 4 от Националното ръководство за определяне на гори с висока консервационна стойност (ВКС), включително 47 типа екосистеми за редки, застрашени и изчезващи видове (RTE) (напр. европейските гори от бяла върба (G1.111 по EUNIS), южни галерии от черна елша (G1.131), алувиални или крайречни гори от елша край бавни реки (G1.213), остатъчни медно-европейски речни гори (G1.222), югоизточни европейски гори от ясен, дъб и елша (G1.223), средиземноморски крайречни гори от топола (G.1.31), гори от източен чинар (G1.38), медно-европейски гори от ацидофилус бук (G1.61), панонски гори от бял дъб (G1.732), гръцко-балкански гори от сладък кестен (G1.7D1), мизийски гори от обикновена ела (G3.16) и др.), както и стари гори. По същество, природните местообитания, определени по силата на Анекс I от Директивата за местообитанията, представляват повечето типове гора ВКС 3, открити в България.</p> <p>Взет е под внимание фактът, че значителна част от уникалните горски екосистеми на България са включени в защитени територии и обекти от Натура 2000, категоризирани като специални горски територии по силата на Закона за горите, и тяхното разпространение в екологичната мрежа вече е описано. Обектите от Натура 2000, по-конкретно, покриват 33% от територията на България (в сравнение със средния процент за ЕС от 18%) и >50 % от горските територии в страната. Общо има 360 обекта от Натура 2000, определени в съответствие с двете основни Директиви на ЕС за околната</p>	Национална	<p>ВКС 3 е идентифицирана и/или има вероятност нейно находище да се намира в рамките на площта, предмет на оценка, и е застрашена от дейностите по управление на горите;</p> <p>И/ИЛИ</p> <p>Няма напредък при постигането на целите за биологичното разнообразие от Аичи.</p>

		<p>среда – Директива 92/43/ЕИО за запазването на природните местообитания и на дивата флора и фауна (наричана оттук нататък накратко Директива за местообитанията) и Директива 2009/147/ЕО за запазването на дивите птици (наричана оттук нататък Директива за птиците). И двете Директиви са отразени в българското законодателство посредством Закона за биологичното разнообразие. В резултат от това, специални мерки за защита ще бъдат включени по време на разработването на Планове за управление на горите в Натура 2000.</p> <p>Все пак, няма всеобхватна оценка в България на типовете екосистема, разположени извън защитени територии и обектите от Натура 2000. Площта на защитените екосистеми не е достатъчна, за да гарантира защитата на гори с ВКС 3 стойности извън защитени територии и обектите от Натура 2000, защото близо 50 % от българските гори изобщо не са защитени. Понастоящем, някои типове гора имат ниско природно находище, включително много типове гора, които са били с по-широко разпространение в миналото и/или са били обичайно представени в по-голям регион, напр. стари гори, дъбови гори, крайречни гори и др. Предвид редките, застрашените и изчезващите (RTE) от тези типове гора, е необходимо да бъдат приложени по-строги мерки за управление на горите, за да се гарантира, че горите тип ВКС 3 не са застрашени, включително разглеждане на поставянето на някои от тези площи под строга защита. Например, старите гори покриват площ от не повече от 200,000 хектара или около 4.7 процента от всички гори в страната. Повече от половината от старите гори не са строго защитени. В периода 2013-2015 г. повече от 21,000 ха стари гори извън защитени територии бяха картографирани от WWF, като процесът на картографиране продължава и в момента.</p> <p>Определяне и оценяване на заплахи и предпазни мерки</p> <p>Управлението на природни горски местообитания в защитени територии (с изключение на природни резервати и национални паркове) и обектите от Натура 2000 (категоризирани от Закона</p>		
--	--	--	--	--

		<p>за горите като специални горски територии) е регулирано от Наредбата за сечите в горите под контрола на Изпълнителната агенция по горите и е предмет на подходяща оценка от МОСВ съгласно Член 31 от Закона за биологичното разнообразие. Съобразно с това, природните горски местообитания в специалните горски територии трябва да бъдат управлявани по такъв начин, че тяхната ВКС да бъде защитена, т.е. като няма дърводобив от стари гори, биотопни дървета, изсъхнали дървета и дървета в речни корита, като се дава възможност за природна регенерация, чрез разработване на многогодишни и многовидови горски насаждения, чрез прилагане на природосъобразни техники за дърводобив (напр. избирателен дърводобив) и т.н. Въпреки стриктните норми и фактът, че Натура 2000 покрива повече от 50% от горските територии в България, съществуват множество случаи на незаконно управление на горските практики, включително в обектите от Натура 2000, както и дърводобив в стари гори, което е забранено от Наредбата за сечите в горите [15, 25, 26, 27, 31, 35, 45]. Както е описано в индикатор 1.9 от Оценката на риска за контролираната дървесина (CWRA) Категория 1, тези примери за неефективна защита на ВКС 3 са главно в резултат от ниските квалификации на горските работници, силния политически и икономически натиск върху лесничейте за увеличаване на добивите, както и високото ниво на корупция в страната – България е събрала 41 точки по Индекса за възприятие на корупцията през 2015 г. (по скалата от 0 до 100, където 100 е най-ниското ниво на корупция).</p> <p>Трябва да бъде отбелязано, че Наредбата за инвентаризация и планиране в горските територии позволява инвентаризацията на гори тип ВКС 3 по време на горско планиране, както в рамките на, така и извън защитени територии. Все пак, определянето и устойчивото управление на природните горски местообитания по силата на Анекс I от Директивата за местообитанията е задължителна единствено по отношение на обектите от Натура 2000.</p> <p>Следователно, с изключение на тези обекти, е разпространено явлението по неидентифициране на гори тип ВКС 3, като специфични конзервационни мерки са изискуеми единствено</p>		
--	--	---	--	--

		<p>по силата на доброволни схеми за сертифициране, което означава, че управлението на горите също така застрашава гори тип ВКС 3 посредством загуба на местообитание и фрагментиране.</p> <p>В своя 5^{ти} национален доклад българското МОСВ посочва, че страната отбелязва напредък що се отнася до ангажимента му към Конвенцията за биологичното разнообразие (КБР) (цели от Аичи), главно с наскорошното разработване на неговата мрежа от защитени територии (напр. обектите от Натура 2000); все пак, също така се посочва, че от края на 2013 година са били декларирани 1,009 защитени територии с обща площ от 584,587.1 ха, съставлявайки около 5.3% от страната. Предвид факта, че обектите от Натура 2000 са под заплаха от незаконен дърводобив и повечето от обектите все още нямат планове за управление (одобрени са само 6 плана за управление за всичките 352 обекта от Натура 2000), доказателствата посочват, че България все още не спазва своите ангажименти по Конвенцията за биологичното разнообразие (КБР).</p>		
3.4 ВКС 4	13, 17, 20, 23, 26, 27, 28, 30, 45, 46, 47	<p>Находище</p> <p>Съгласно Националното ръководство за определяне на гори с висока конзервационна стойност (ВКС), ВКС 4 е свързана с важните екологична функции на горите, по-конкретно онези, категоризирани като защитни гори по силата на Закона за горите. В България ВКС 4 е разделена на пет под-категории:</p> <p>4.1 Гори за защита на вододела 4.2 Гори от критично значение за водосборните площи 4.3 Гори от критично значение за контрола на ерозията 4.4 Гори с пожароограничителни свойства 4.5 Гори от критично значение за земеделието и риболова</p> <p>• 4.1 Гори за защита на вододела. Тази подкатегория включва гори, които са единствените източници на вододела за питейна вода в България. ВКС 4 включва всички горски територии, класифицирани в санитарни зони 1 и 2 от източниците на питейна вода като определени по силата на Наредба № 3 от 2002 г. за условията и реда за проучване, проектиране,</p>	Национална	„Нисък риск“ ВКС 4 е идентифицирани и/или има вероятност нейно находище да се намира в рамките на площта, предмет на оценка, и е застрашена от дейностите по управление.

		<p>одобрение и управление на санитарни зони около водоизточници и съоръжения за снабдяване с питейна вода и около източниците на минерална вода, използвани за терапевтични, профилактични, питейни и хигиенни нужди.</p> <p>Гори, растящи в близост до източници на питейна вода извън определени официални санитарни зони, са също взети под внимание като принадлежащи към ВКС 4. В този случай горите тип ВКС 4 включват речното корито и наводнените райони в рамките на разстояние от 3,500 m над водоземането и в рамките на 50 m под него, с ширина от не по-малко от 1,500 m от двете страни на реката.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4.2 Гори от критично значение за водосборните площи. Горите в България са важен фактор в поддържането на стабилността на терена и контролиране на ерозията. Те играят важна роля в превенцията на наводненията, контрола на дебитите на реките и качеството на водата. Когато гората покрива голяма част от даден вододел, той играе критична роля в поддържането на качеството и количеството на водата. Тази подкатегория включва: Всички гори във водосборите на буйните речни корита с горска покривка от по-малко от 40%; Общности <i>от Клек</i>; Горната горска линия съгласно Закона за горите; Всички крайречни гори в рамките на наводнената площ на реки; Всички гори по протежението на река Дунав, обградени от насипи, гори, разположени върху острови; Всички гори по протежението на реките Марица, Тунджа, Места, Струма, Арда и др., в рамките на буферна зона с ширина от 100 m; Всички гори, класифицирани като принадлежащи към санитарни зони 1 и около язовири, предоставящи главно питейна вода. • 4.3 Гори от критично значение за контрола на ерозията. Тази подкатегория включва следните типове гори: гори върху склонове от >30° наклон (или по-малък, когато са разположени над орени и ливади по склон с наклон от >10° и 		
--	--	--	--	--

		<p>дължина >200 m); Гори, установени на базата на технически проекти за контрол на ерозията, както и корективни, крайбрежни или други горски пояси; Гори, защитаващи селища или комуникационна инфраструктура, разположена по маршрута на лавини (съгласно данни от Планинската спасителна служба).</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4.4 Гори с пожароограничителни свойства. Широколистни гори, разположени между иглолистни насаждения, между иглолистни насаждения и селища, между иглолистни насаждения и земеделски земи, с ширина на засаждане от най-малко 100 m и максимум от 250 m, и композиция, обхващаща всички широколистни видове без културните видове бреза, акация и топола. • 4.5 Гори от критично значение за земеделието и риболова. Всички гори с критично влияние върху функциите на гората, които са важни за земеделието, състоянието на запасите от риба, защитата на техническата инфраструктура, включително: Буферни гори, разположени в съседство до обработваема земя, установени или функциониращи като горски пояси, където ширината на горската ивица е не по-голяма от 100 m; Крайречни гори, доминирани от различни представители на род Върба по протежението на река Дунав и нейните острови, наводнени на високи нива на водата на реката, и по бреговете на реките Марица, Тунджа, Места, Струма, Арда, Лом, Цибрица, Огоста, Скат, Искър, Янтра, Вит, Сазлийка, Стряма, Осъм, Русенски Лом, Камчия, Велека-Резовска (българския бряг). Гори, проектирани да защитават гражданските структури. <p>Повечето от горите, категоризирани като ВКС 4, са пространствено определени, когато инвентаризацията на гората е направена и Плановете за управление на горите са разработени. Например, горите с водоохранителни функции в България заемат площ от 248,943 ха, което е 6.1% от общата горска площ. От тях, 72.64% са държавна собственост, 11.41% - общинска, 9.89% - частна собственост, а 6.06% - друга</p>		
--	--	--	--	--

		<p>собственост. Тези гори събират между 1-1.5 милиарда m³ вода годишно. По естеството си тези гори служат за мулти-уравнителни, което води до установен поток през цялата година на условно чиста вода чрез икономическа водна инфраструктура за потребителите на вода. Общините и водопроводните услуги са компетентните власти що се отнася до въпросите, свързани с питейната вода. Министерството на земеделието и храните и Министерството на околната среда и водите предоставят мониторинг на националното водоснабдяване.</p> <p>Определяне и оценяване на заплахи и предпазни мерки</p> <p>В България горите тип ВКС 4 са застрашени от дейностите по управление на горите, което води, например, до негативни въздействия върху качеството на питейната вода, върху цялостността на вододелите и върху функциите по контрол на ерозията на горите [23, 26, 27, 28, 30, 45, 46].</p> <p>Най-удивителното доказателство за дейностите по управление на горите, които оказват значително влияние върху качеството на водата, е представено в горите на град Севлиево. Тези заплахи са в резултат от сечите и транспортирането на дървесина във влажно време, което оказва влияние върху мътността на повърхностната вода, използвана за питейни нужди.</p> <p>Транспортирането на дървесина във влажно време причинява ерозия по линията по горските пътища из цялата страна. Незаконният дърводобив в горските територии (Аспарухово-Варна, Батулия и др.), по протежението на речните корита и по стръмни склонове из цялата страна е взет под внимание като фактор от критично значение за развиването на наводнения и по-рядко – на ерозия.</p> <p>Степените на ползване на пестициди и торове в лесовъдството, главно при работа в разсадници за дървета и насаждения, са много по-ниски в сравнение с обемите, използвани в земеделието. Средното годишно използване на</p>		
--	--	--	--	--

		<p>пестициди (активна съставка) е 2.1 кг/ха в селскостопанския сектор и 0.001 кг/ха в горския сектор. Тези цифри, обаче, не включват годишното количество пестициди и изкуствени торове, използвани в производството в разсадници за дървета и насаждения. Наблюденията показват, че има добре известни, документирани доказателства за това, че дейностите в разсадниците за производство на репродуктивни материали застрашават качеството на водата [47]. Освен това, извличането на нитрати от горските територии обикновено е в обхвата от 0-5 kg N/годишно за гори и 30-120 kg N/годишно за селскостопанска земя. И отново, въз основа на наблюдения, няма доказателства за това, че нитратите от горските територии застрашават качеството на водата.</p> <p>Следователно, заплахите от дейностите по управление на горите са идентифицирани във връзка с ерозията, засягаща реки, използвани за питейна вода, както и наводняването, което в замяна засяга качеството на водата (гора от критично значение за защитата на вододела и водосборните площи), както и гори за контрол на ерозията.</p> <p>Няма заплахи, идентифицирани във връзка с превенцията от пожари и горите от критично значение за земеделието и риболова.</p>		
3.5 ВКС 5	15, въз основата на общо наблюдение, потвърдено от експертен преглед на тази Централизираната национална оценка на риска (CNRA) на ВКС	<p>Находище</p> <p>Съгласно Националното ръководство за определяне на гори с висока консервационна стойност (ВКС), ВКС 5 включва всички горски територии и горски ресурси, които са от жизненоважно значение за съблюдаването на основните нужди на местната популация. Предмет на зависимостта на местната популация, следните горски ресурси могат да бъдат характеризирани като ВКС 5:</p> <p>Дърва за горене и дървен материал за частен режим на ползване; Пасище и фураж - сено и листак; Гъби; Други горски ресурси, като например билки, горски плодове,</p>	Национална	„Нисък риск” Няма заплаха за ВКС 5. налична в рамките на площта, предмет на оценка от дейностите по управление;

	<p>охлюви и др. ; Питейна вода.</p> <p>Повечето българи извън големите градове разчитат ексклузивно на дърва за горене, взети от гори. Събирането на билки, гъби, и горски плодове също така може да бъде дейност за свободното време, както и главен източник на доход за много местни хора. Освен това, горите са главният източник на питейна вода в България.</p> <p>Определяне и оценяване на заплахи и предпазни мерки</p> <p>По отношение на горските ресурси основните нужди на местните общности са защитени съгласно Членове 111 и 117 от Закона за горите, които предоставят правото да лично ползване на дървесни и недървесни горски продукти (сено, билки, гъби, паша и др.). Снабдяването с дърва за горене сформира повече от 50% от консумацията на дървесина в България.</p> <p>По принцип, ползването на дърва за горене за лични нужди е разрешено въз основа на разрешително за дърводобив, предоставено от собственика на гората (обикновено държавата) за такса, докато събирането на недървесни горски продукти за лично ползване е безплатно. Като цяло, лесничейте в България зачитат правата на хората, свързани с горите тип ВКС 5, въпреки че понякога, когато няма достатъчна комуникация между държавните или общинските лесничей и местните общности, е възможно праватата на местните хора, както е посочено в Членове 111 и 117 от Закона за горите, за използване на дървен материал или недървесни горски продукти (напр. паша на добитък, религиозни посещения на гори, отпразнуване на религиозни празници, посещение на летни горски курорти или лов на диви животни) да бъдат нарушени. Все пак, понастоящем не са регистрирани или не се наблюдават никакви сериозни нарушения на ВКС 5. Вж. индикатор 1.9. Няма конфликти между лесовъдството и осигуряването на основната потребност от гъби и дърва за горене. Когато управлението на</p>		
--	--	--	--

		<p>горите има за резултат нараняването на дървета, има добри условия за гъби и има рязане на дървен материал с висока стойност като дърва за горене.</p> <p>Не съществува заплаха от дейностите по управление за ВКС 5, която да е налична в рамките на площта, предмет на оценка.</p>		
3.6 ВКС 6	1, 10, 31, 36	<p>Находище</p> <p>Съгласно Националното ръководство за определяне на гори с висока консервационна стойност (ВКС), ВКС 6 включва горски територии, които са от критично значение за запазването на културните ценности и традиции, на религиозната и етническа идентичност.</p> <p>България има над 81 ортодоксални църкви и 11 мюсюлмански паметници, които попадат в рамките на границите на горите тип ВКС 6. Всички долуизброени са категоризирани като гори тип ВКС 6 в България:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Горски територии в рамките на буфер от 500 m около манастири; 2. Горски територии в рамките на буфер от 100 m около параклисите, гробниците на светци, свети изворите, суфи манастирите, посочени в Анекс 7 от Националното ръководство за определяне на гори с висока консервационна стойност (ВКС); 3. Горски територии в рамките на границите на културни паметници или в техните защитени територии с предназначение по силата на Закона за паметниците (WSP); 4. Гори в рамките на буфер от 100 m около площи, традиционно свързани с организацията на панаири, състезания по пеене и други събития, които допринасят за съхранението на културното наследство и националните традиции, изброени в Анекс 7 от Националното ръководство за определяне на гори с висока консервационна стойност (ВКС). <p>Допълнителни специални мерки за защитата на горите тип ВКС 6 са предписани единствено в горскостопански единици, които са сертифицирани или понастоящем се намират в</p>	Национална	Определен риск

	<p>процес по сертификация. Подобни мерки могат да включват редуциране на интензитета на дърводобива, запазване на характерните горски елементи (биотопни или необикновени дървета), и забрани на дърводобив през периоди на редовни посещения на обектите, категоризирани като принадлежащи на ВКС 6.</p> <p>Определяне и оценяване на заплахи и предпазни мерки Археологическите и историческите паметници са защитени от Член 5 от Закона за културното наследство, който е под надзора на Министерството на културата. Всички културни обекти и значими имоти са регистрирани от Министерството на културата, което подкрепя публичните бази данни на разположение за ползване, интерактивните карти и информация.</p> <p>Горите тип ВКС 6 могат да бъдат засегнати от дърводобива, което обикновено води до отстраняването на най-старите и най-красивите дървета в горите около онези, категоризирани като ВКС 6. Манастирските гори са също така предмет на незаконен и полузаконен дърводобив. Всъщност, продължава да няма никакви икономически стимули, които биха довели до по-голям ангажимент от страна на лесничиите за изпълнението на най-добрите практики в случая с лесовъдски дейности, които могат да причинят щета или деградация на земята на и около обекти от национална културна значимост.</p> <p>Достатъчни буфери и защитни мерки за обекти с културна значимост са били приложени най-вече в сертифицирани горскостопански единици.</p> <p>ВКС 6 е идентифицирана и/или има вероятност нейното находище да бъде в рамките на площта, предмет на оценка, като съществуват заплахи в резултат от дейностите по управление.</p>		
--	---	--	--

Препоръчителни контролни мерки

Индикатор	Препоръчителни контролни мерки
3.0	Няма контролни мерки (индикаторът служи само за целите по оценка на риска).
3.1 ВКС 1	<p>Конкретно за страната.</p> <p>Редките, застрашените и изчезващите видове (RTE) и критичните концентрации на видове трябва да бъдат идентифицирани в сферата от научни експерти, като резултатите са поставени на публично оповестяване и консултация с МОСВ, научни организации и НПО; дейностите по управление на горите трябва да бъдат адаптирани към научните изисквания за защита на ВКС 1.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дърводобив не се извършва там, където съществува вероятност да възникнат концентрации на видове (пример според демонстрираното от установени консервационни временни преустановявания на дейности на даден участък, хабитатни коридори и др) , и/или според необходимото се прилагат специфични мерки, които са проектирани да защитават ВКС стойността. • Дървесни видове, защитени под категория ВКС 1, не са предмет на дърводобив. • Доказателства, когато е известно възникването на редки, застрашени и изчезващи видове (RTE) видове, трябва да бъдат представени за това, че дейностите по управление на горите са били адаптирани, така че да включват научните изисквания за защитата на ВКС 1, представени в Анекс 1 от Националното ръководство за определяне на гори с висока консервационна стойност (ВКС) (както е посочено от Планове теза управление на горите и/или одити на независима 3-та страна). • Инвентарните данни за редки, застрашени и изчезващи (RTE) видове трябва да бъдат на разположение в горскостопанската единица или на екологичните власти, както и мерките, предприети за защита на ВКС 1 (вкл. Плановете за управление на защитени територии), като е необходимо предприемането на проверки за това, че планираните дейности в горските територии са в съответствие с мерките за защита, включени в Плановете за управление на горите и/или одити на независима трета страна. • уебсайтът http://Natura2000.eea.europa.eu/# може да бъде използван за идентифицирането на Натура 2000 • уебсайтът http://gis.wwf.bg може да бъде използван за идентифицирането на стари гори в България.
3.2 ВКС 2	<ul style="list-style-type: none"> • Ще бъдат предоставяни доказателства по дейностите за възстановяване и планове за редуциране на фрагментирането на ВКС 2 (напр. рекултивация на предходно увреджване на екосистеми, повторно въвеждане на ловувани видове, създаване на коридори за дивия свят между горските блокове. Наред с други, доказателствата биха могли да бъдат под формата на планове за управление, карти и сателитни изображения. • Ще бъдат представени доказателства за това, че дърводобивни операции с по-малко влияние (напр. техники за дърводобив с по-малко влияние или постоянна растителна покривка) са били включени в Плановете за управление на горите с оглед ограничаването до минимум на горското фрагментиране, включително посредством пътища и горска покривка. Наред с други, доказателствата биха могли да бъдат под формата на планове за управление, карти и сателитно изображение. <p>Конкретно за страната.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Трябва да бъдат представени доказателства за това, че дейностите по управление на горите са били адаптирани, така че да бъдат в съответствие с Раздела за „Изисквания на ГВКС2” от българското Национално ръководство за определяне на гори с висока консервационна стойност (ВКС) (напр. Дърводобивът не трябва да редуцира горската покривка, 2% от горската площ е заделена за защита на стари гори, антропогенното фрагментиране на горските територии е ограничено и т.н.) посредством демонстрация на Плановете за управление на горите и/или одит на независима трета страна на изпълнението на ГВКС мерките за защита в съответствие с Раздела за „Изисквания на ВКС2” от българското Националното ръководство за

	определяне на гори с висока консервационна стойност (ВКС).
3.3 ВКС 3	<p>Материалът няма да произхожда от площи с ГВКС, освен ако няма наложени специфични мерки, които са проектирани така, че да защитават ВКС, присъщи за есосистемата (напр. дърводобивът в площи с редки, застрашени или изчезващи екосистеми е планиран, така че да защитават обсега и стойности те на тези екосистеми).</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://natura2000.eea.europa.eu/# може да бъде използван за идентифициране на Natura 2000 • http://gis.wwf.bg може да бъде използван за идентифициране на стари гори в България. <p>За всякакви площи за снабдяване с дървесина, които се препокриват с редки, застрашени и изчезващи (RTE) екосистеми, изброени в Анекс 4 от Националното ръководство за определяне на гори с висока консервационна стойност (ВКС), включително 47 редки, застрашени и изчезващи (RTE) типа есосистема, и/или природните местообитания, определени по силата на Анекс I от Директивата за местообитанията, представляващи повечето типове гора ВКС 3, открити в България, се търсят:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изискват се доказателства за това, че планираните дейности по управление на горите са в съответствие с научните изисквания за защитата на ВКС 3, както е представено в Анекс 4А от Националното ръководство за определяне на гори с висока консервационна стойност (ВКС), и доказателства за изпълнение. <p>ВКС3 ще бъдат картографирани от експерти и постигнатите резултати и ще бъдат направени предмет на публично разкриване и консултация с МОСВ, научни организации и НПО;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изисква се инвентаризационните данни за гори тип ВКС 3 и мерките за тяхната защита, за да се потвърди, че Плановете за управление на горите или планираните дейности в горските територии са в съответствие с мерките за защита на ВКС 3, налични в Националното ръководство за определяне на гори с висока консервационна стойност (ВКС) и Националното ръководство за управление на местообитанията от Натура 2000. Това също така може да бъде постигнато посредством независими одити на трета страна на изпълнението на приложимото законодателство и мерките за защита на ВКС 3, представени в Анекс 4А от Националното ръководство за определяне на гори с висока консервационна стойност (ВКС).
3.4 ВКС 4	<p>За 4.1 Гори за защита на вододела: Материалът няма да произхожда от идентифицирани или картографирани вододела, които снабдяват местните общности с питейна вода, освен ако не са приложени най-добрите практики за управление на горите, включително буфери за водното течение, ограничения в екипировката, пътно строителство и защита срещу замърсяване</p> <ul style="list-style-type: none"> • Събиране на налични данни, свързани с всички гори за защита на вододела ВКС 4.1., ако е необходимо извършването на полеви проучвания за липсата на други доказателства за защита на вододела, резултатите ще бъдат предмет на публично разкриване. Ако бъде потвърдено, че гората е важна за защитата на вододела, тогава търсене на доказателства за това, че Планът за управление на горите е в съответствие с Наредба № 3 от 16 октомври 2000 г. за санитарните зони за защита около водоизточници и съоръжения за снабдяване с питейна вода. <p>За 4.2 Гори от критично значение за водосборните площи: • Събиране на налични данни, свързани с всички гори ВКС 4.2 от критично значение за водосборните площи. Ако е необходимо извършването на полеви проучвания, заради липса на доказателства за водосборните площи, резултатите ще бъдат направени публични и орен за становища. Ако бъде потвърдено, че гората е от критично значение за водосборните площи, тогава търсене на доказателства за това, че Планът за управление на горите е в съответствие с изискванията за защита на гори ВКС 4.2 в съответствие с Националното ръководство за определяне на гори с висока консервационна стойност (ВКС), като например без извършване на чисто рязане, поддръжка на постоянна горска покривка и насечени горски структури, и т.н.</p>

	<p>За 4.3 Гори от критично значение за контрола на ерозията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Събиране на налични данни, свързани с всички гори ВКС 4.3 от критично значение за контрола на ерозията. Това може да бъде под формата на топографски карти и планове за управление. Ако е необходимо извършването на полеви проучвания, заради липсата на информация, представена относно риска от ерозия, тогава резултатите ще бъдат направени предмет на публично разкриване. Ако бъде потвърдено, че гората е от критично значение за контрола на ерозията, тогава търсене на доказателства за това, че планираните дейности по управление на горите са в съответствие с изискванията за защита на гори ВКС 4.3 в съответствие с Националното ръководство за определяне на гори с висока консервационна стойност (ВКС), като например поддръжка на постоянна горска покривка, без дърводобив в екстремни условия и т.н. • Извършване на контрол от независима трета страна върху изпълнението на приложимото законодателство и мерките за защита на ВКС 4, представени в Националното ръководство за определяне на гори с висока консервационна стойност (ВКС). Вж. Национално ръководство за определяне на гори с висока консервационна стойност (ВКС) 4.1,4.2,4.3,4.4 и 4.5 на стр. 27-34.
3.5 ВКС 5	Неприложимо
3.6 ВКС 6	<p>Материалът не трябва да произхожда от площи, където има налични ВКС, освен ако има доказателства, които потвърждават, че участват местните общности и коренното население, и че техните изисквания са спазени.</p> <p>Конкретно за страната</p> <ul style="list-style-type: none"> • Потвърждаване на това, че площта за снабдяване с дървесина не съдържа гори тип ВКС 6. Всички значими културни обекти и свойства ще бъдат налични в регистрите на Министерството на културата, националния Институт за паметниците на културата и общините, които подкрепят публични бази данни, интерактивни карти и информация. Ако картите не са лесно налични, консултации с Министерството на културата, националния Институт за паметниците на културата и общините могат да изяснят културната значимост на горската площ. Ако горите тип ВКС 6 са представени, тогава търсене на доказателства за това, че горскостопанската единица е от площ, която не е в рамките на гори тип ВКС 6 след консултация с Министерството на културата или националния Институт за паметниците на културата. Ако в рамките на FMU площта за снабдяване с дървесина има налични гори тип ВКС 6, тогава търсене на доказателства от Плана за управление на горите за това, че FM дейностите са в съответствие с изискванията за защита на гори тип ВКС 6, представени в Закона за паметниците и музеите, Закона за горите и заповедите за предназначение на паметниците на културата, и/или извършване на независим одит на трета страна на изпълнението на приложимото законодателство и ВКС 6 мерките за защита, представени в Националното ръководство за определяне на гори с висока консервационна стойност (ВКС).